

Řešení problémů

**ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: GESTALT PSYCHOLOGIE,
TEORIE PROSTORU PROBLÉMU**

EXPERTI

**ROZHODOVÁNÍ: HEURISTIKY, TEORIE
PODPORY, TEORIE UŽITKU**

CHYBY V ROZHODOVÁNÍ

Myšlení – obecné aspekty

- vědomá složka
- zaměřenost
- nároky na znalosti

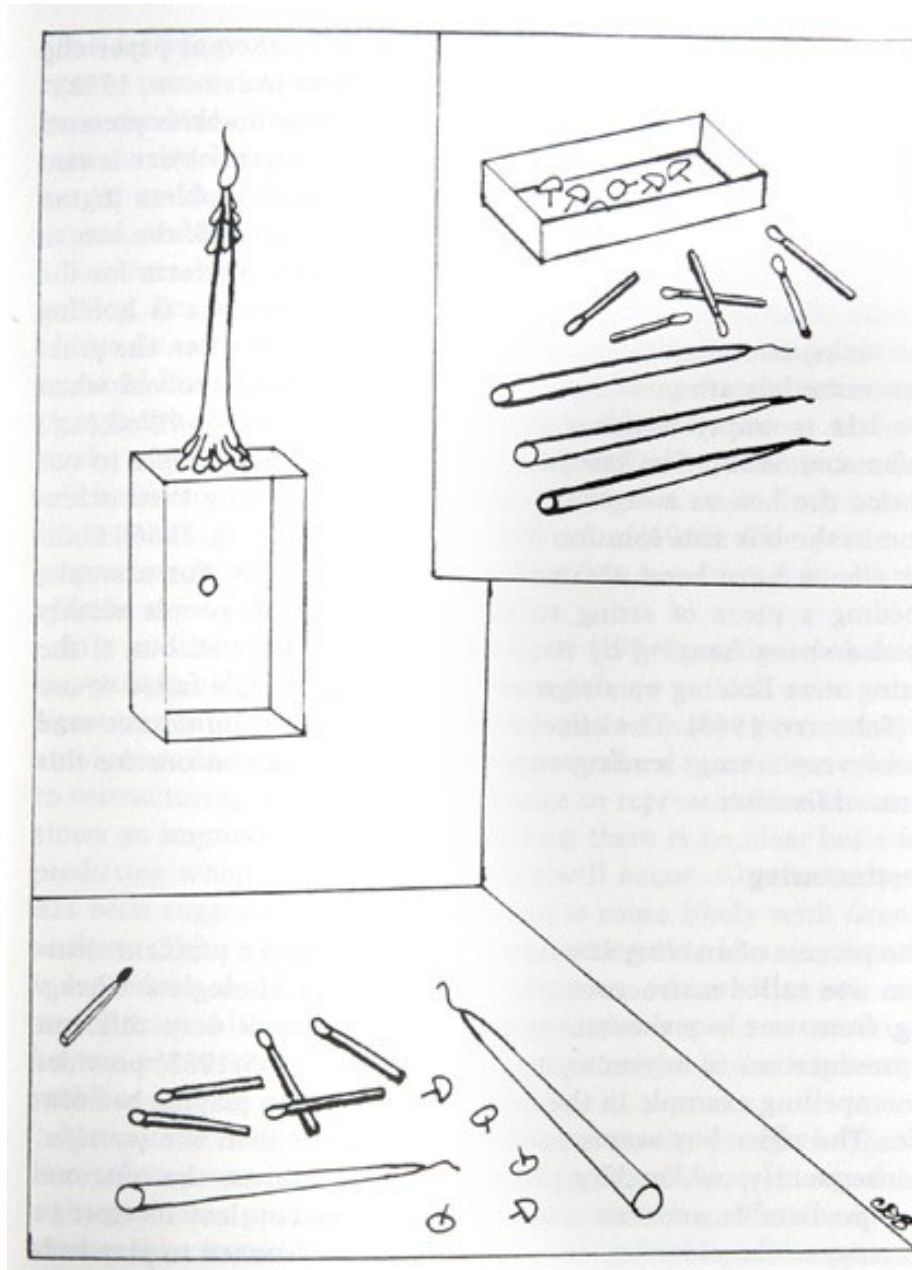
- metody zkoumání – ekologická validita

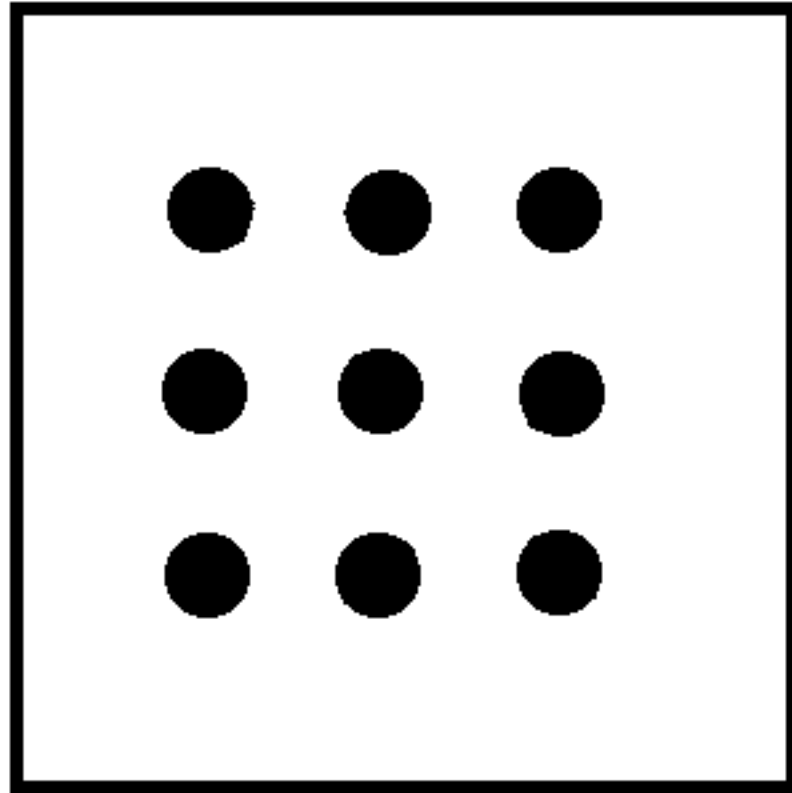
Gestalt psychologie

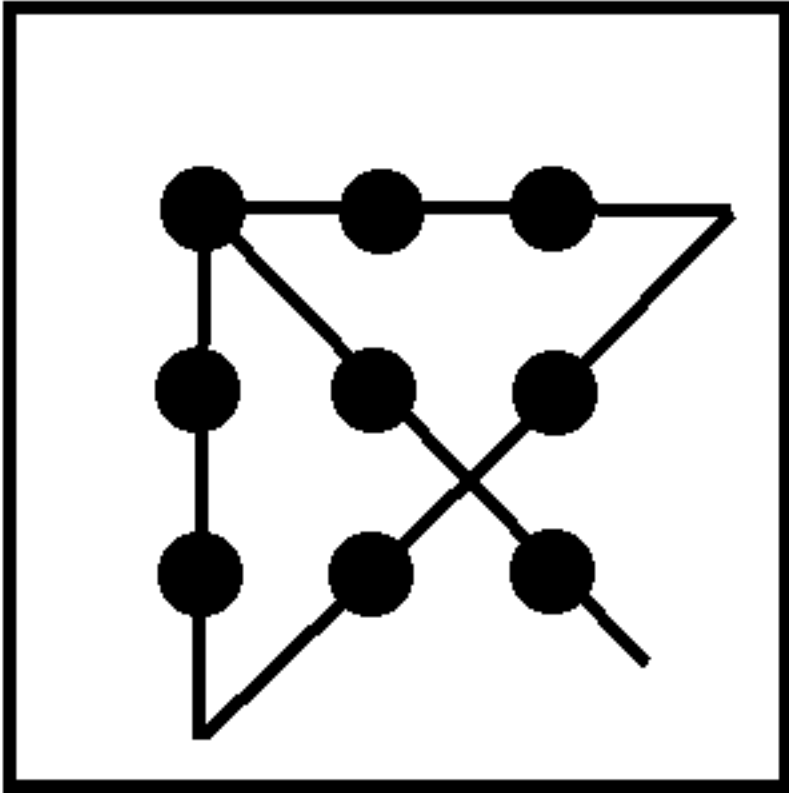

- Wolfgang Köhler -výzkumy na zvířatech (šimpanzi)
- Karl Duncker – introspektivní výzkum řešení problémů (svíčka, dva provázky, 9 bodů)
- funkční fixace

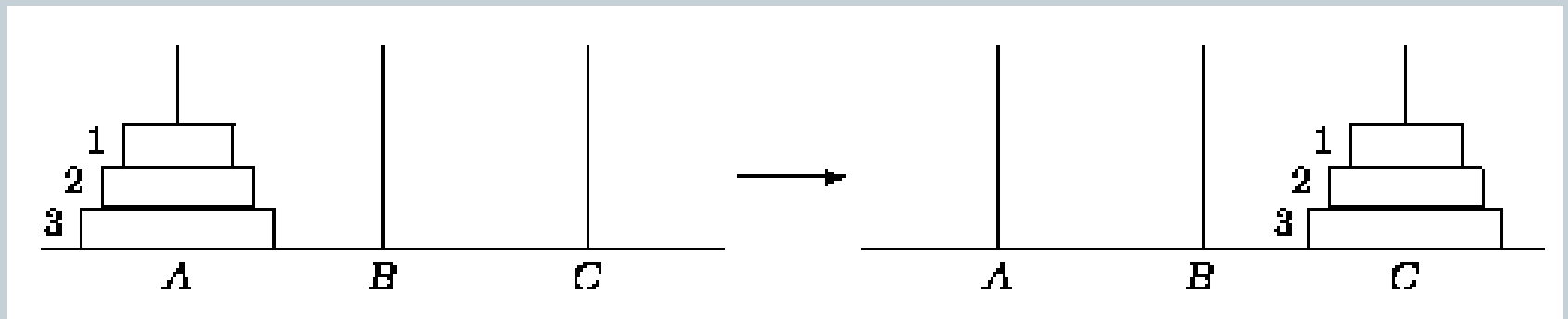

Teorie prostoru problému

- Simon, Newell 1972
- prostor řešení problémů
- cílový stav, počáteční stav, operátory
- algoritmy vs. heuristiky
- analýza prostředků a cílů

Experti

- dobře vs špatně definované problémy
- problémy náročné na specifické znalosti
- experti
 - lepší paměť, více strategií, lepší reprezentace problému, více znalostí, dlouhý trénink
- oblasti výzkumu – šachy, programování, fyzika

Rozhodování

- rozhodování – výběr z alternativ dalšího postupu
- posuzování – vyvozování závěrů z dostupných informací (judgement, ne reasoning)
- míra výskytu (jevu v populaci) – využíváno při podmíněném usuzování

Heuristika reprezentativnosti

- typickým vlastnostem či jevům přisuzujeme vyšší pravděpodobnost výskytu
- kombinační omyl
- artefakt experimentu (formy dotazu)?

Heuristika dostupnosti

- odhadovaná pravděpodobnost ovlivněna dostupností informací z dlouhodobé paměti
- přeceňování pravděpodobnosti jevů, o kterých často informují média
- **teorie podpory** - odhadovaná pravděpodobnost závisí na způsobu, jakým je událost nebo jev popsán

Rozhodování

- **teorie užitku** – cílem rozhodování je maximalizovat užitek
- očekávaný užitek = pravděpodobnost výsledku x užitek výsledku
- další faktory – odpor ke ztrátě, vnímaná oprávněnost, očekávaná lítost, sociální faktory